

PL ISSN 0419-8824

DZIEJE NAJNOWSZE

KWARTALNIK
POŚWIĘCONY
HISTORII
XX WIEKU

1-1980

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

DZIEJE NAJNOWSZE

R o c z n i k XII

1980

1

Wrocław—Warszawa—Kraków—Gdańsk
Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wydawnictwo Polskiej Akademii Nauk
1980

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Bartnicki, Jan Borkowski, Andrzej Czarnik, Marian
Marek Drozdowski, Krzysztof Dunin-Wąsowicz, Eugeniusz
Duraczyński, Hanna Jędruszcak, Piotr Łossowski, Walde-
mar Michowicz, Jan Molenda, Stanisław Sierpowski, Hen-
ryk Ślabeł, Witold Stankiewicz, Jan Tomicki, Roman Wa-
piński, Wojciech Wrzesiński, Janusz Żarnowski

REDAKTOR

Czesław Madajczyk

SEKRETARZ

Stanisława Lewandowska

A d r e s R e d a k c j i

Instytut Historii PAN

Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 31-02-61

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1980.
Nakład: 1375 egz. Objętość: ark. wyd. 23,10, ark. druk. 15,25 + 0,5
ark. luźna wkładka, ark. A - 21. Papier druk. sat. kl. III, 80 g,
70 X 100. Oddano do składania 7 III 1980. Podpisano do druku
27 VII 1980. Druk ukończono w sierpniu 1980. Wrocławskie Drukarnia
Naukowa. Zom. 2143/80. O-118. Cena zł 50.—

SPIS TREŚCI

Henryk Jabłoński — Historyk — Humanista. W siedemdziesięciolecie urodzin	3
Ludwik Hass — W trójkącie Ukraina—Watykan—Polska w latach 1919—1920 (Polityka międzynarodowa w optyce ukraińskiego burżuazyj- nego polityka rusofilskiego)	11
Lech Młodziński — Udział konserwatystów zachodniogalicyjskich w wy- borach w 1922 roku	33
Tadeusz Stegner — Grupa „Kuźnicy” i jej działalność	47
Bogumił Grott — Rola katolicyzmu w ideologii obozu narodowego w świetle pism jego ideologów i krytyki katolickiej	63
 DYSKUSJE I POLEMIKI	
Kultura polityczna w II Rzeczypospolitej (dyskusja)	95
Jerzy Maternicki — O nowy kształt historii (Z badań nad recepcją zachodnioeuropejskiej myśli metodologicznej w historiografii polskiej w dobie modernizmu i neoromantyzmu)	119
 PRZEGŁĄDY BADAŃ	
Stanisław Mauersberg — Stan i potrzeby badań nad tajną oświatą na ziemiach polskich w latach okupacji niemieckiej (1939—1945)	173
Bernard Perlak — Problemy zachodnio Niemieckiej Sozialgeschichte	181
 MISCELLANEA	
Dzień 11 Listopada w Warszawie — Halina Janowska	191
Sprawa „Ostoi” — Halina Dudowa	195
 ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE	
O francuskim kolaboracjonizmie 1940—1945 — Jerzy Eisler	201
Kazimierz Więch, Polska Partia Socjalistyczna 1918—1921 — Michał Śliwa	208
Bogdan Głowiński, Polityka Polskiej Partii Socjalistycznej 1929—1935 — Michał Śliwa	212
Stanisław Łukowski, Zbrodnie hitlerowskie na Śląsku Opolskim — Alfred Konieczny	216
Archív hlavného mesta SSR Bratislav — Ewa Orłof	220
Jacques de Launay, Wielkie spory współczesności — Tomasz Schramm	222
Tadeusz Cieślak — Zarys historii najnowszej krajów skandynawskich — Marian Grzybowski	225
 ŻYCIE NAUKOWE	
W 60-lecie Polski Niepodległej — Maria Nowak Kiełbikowa	231
Refleksje nad Polonijną Kulturą Fizyczną — Anna Poniatowska	236

СОДЕРЖАНИЕ

Хенрик Яблоньски — Историк — Гуманист. В семьдесятые годы рождения	3
Людвик Хасс — В треугольнике Украина-Ватикан-Польша в 1919-1920 гг. (Международная политика украинского буржуазного русофильского политика)	11
Лех Млодзиньски — Участие западногалицийских консерваторов в выборах 1922 г.	33
Тадеуш Стегнер — Группа „Кузница” и ее деятельность	47
Богумил Гротт — Роль католичества в идеологии национального лагеря в свете работ идеологов и католической критики	63
 ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКИ	
Политическая культура во II Речи Посполитой (дискуссия)	95
Ежи Матерницки — За новую форму истории (К исследованиям рецепции западноевропейской методологической мысли в польской историографии эпохи модернизма и неоромантизма)	119
 ОБЗОР ИССЛЕДОВАНИЙ	
Станислав Мауэрсберг — Состояние и потребности исследований над тайным проповеди на польских землях в годы германской оккупации.	173
Бернард Перляк — Проблемы западногалицийской Sozialgeschichte	181
 РАЗНОЕ	
РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ	
НАУЧНАЯ ЖИЗНЬ	

CONTENTS

Henryk Jabłoński — A Historian and Humanist. On the Seventieth Birthday	3
Ludwik Hass — The Triangle Ukraine—Vatican—Poland in the Years 1919—1920 (International politics as seen by the Ukrainian bourgeois politician of pro-Russian sympathies)	11
Lech Młodziński — Participation of West-Galician conservatives in the elections of the year 1922	33
Tadeusz Stegner — The „Kuźnica” Group and Its Activity	47
Bogumił Grott — The Role of Catholicism in Ideology of the National Camp as Seen in the Works of Its Ideologists and in the Catholic Criticism	63

DISCUSSION AND POLEMICS

Political Culture in the Second Republic (A Discussion)	95
Jerzy Maternicki — On the New Shape of History. Studies on the Reception of the West European Methodological Thought in Polish Hi- storiography in the Period of Modernism and Neo-Romanticism	119

STUDIES

Stanisław Mauersberg — The State of Studies on Clandestine Education in Polish Territory in the Years of the German Occupation (1939—1945) and the Needs in this Respect	173
Bernard Perlak — Problems of the West German Sozialgeschichte .	181

MISCELLANEA

REVIEWS

SCHOLARLY LIFE

TABLE DES MATIÈRES

Henryk Jabłoński — historien — humaniste. A l'occasion de 70 ^e anniversaire de sa naissance	3
Ludwik Hass — Dans le triangle l'Ukraine—le Vatican—la Pologne dans les années 1919—1920 (La politique internationale dans l'optique d'un homme d'État bourgeois ukrainien russophile)	11
Lech Młodziński — La participation des conservateurs de la Galicie occidentale à l'élection en 1922	33
Tadeusz Stegner — Le groupe „Kuźnica” et son activité	47
Bogumił Grott — Le rôle du catholicisme dans l'idéologie du camp national à la lumière des ouvrages de ses idéologues et de la critique catholique	63
 DISCUSSIONS ET POLÉMIQUES 	
La culture politique dans la période de la II ^e République (Discussion)	95
Jerzy Maternicki — Pour la nouvelle forme de l'histoire (Des recherches concernant la réception de la pensée méthodologique ouest-européenne dans l'historiographie polonaise à l'époque du modernisme et du néo-romantisme)	119
 RECHERCHE SCIENTIFIQUE 	
Stanisław Mauersberg — L'état et les besoins des recherches concernant l'éducation clandestine sur les territoires polonais pendant l'occupation nazie (1939—1945)	173
Bernard Perlak — Les problèmes de la Sozialgeschichte ouest-allemande	181
 MISCELLANEA	
 CRITIQUE ET ANALYSE DES LIVRES	
 VIE SCIENTIFIQUE	

INHALTSVERZEICHNIS

Henryk Jabłoński — Ein Historiker — Ein Humanist. Zum 70. Geburtstag	3
Ludwik Has — Im Dreieck: Ukraine — Vatikan — Polen in den Jahren 1919—1920	11
Lech Młodziński — Die Teilnahme der westgalizischen Konservatisten an den Wahlen 1922	33
Tadeusz Stegner — „Die Eisenhüttengruppe“ und ihre Tätigkeit	47
Bogumił Grot — Die Rolle des Katholizismus in der Ideologie der Na- tionalen Partei	63

DISKUSSIONEN UND POLEMIKEN

Die politische Kultur in der Zweiten Republik Polen	95
Jerzy Maternicki — Um die neue Gesalt der Geschichte	119

ÜBERSICHTEN ÜBER FORSCHUNGEN

Stanisław Mauersberg — Die illegale Bildung im okkupierten Polen 1939—1945. Der Stand und die Bedürfnisse der Geschichtsforschungen	173
Bernard Perlak — Probleme der westdeutschen Sozialgeschichte	181

MISZELLANEEN

REZENSIONEN

DAS WISSENSCHAFTLICHE LEBEN

Warunki prenumeraty

Prenumeratę na kraj Przyjmują Oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele w terminach:

- do dnia 25 listopada na I półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do 10 czerwca na II półrocze roku bieżącego.

Cena prenumeraty:

półrocznie 100.— zł
rocznie 200.— zł

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowościach Oddziałach RSW „Prasa-Książka-Ruch”, w miejscowościach, w których nie ma Oddziałów RSW — w urzędach pocztowych.

Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch” Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie nr 1153-201045-139-11.

Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zleceniodawców instytucji i zakładów pracy.

Sprzedaż numerów bieżących i archiwalnych

- w Księgarni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN; płatność gotówką, przelewem lub za zaliczeniem pocztowym. Adres: OR PAN, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa, konto PKO 15-912 I Oddział Warszawa,
- w PPDK Księgarni Ossolineum nr. Wr. 93-009 Rynek 8, 50-106 Wrocław, konto NBP IV O/M Wrocław 93044-55.

*

Orders for this periodical from abroad can be placed with „Ars Polona”, Krakowskie Przedmieście 7, 00-068 Warsaw, Poland or with

- Kubon Sagner, Inhaber Otto Sagner D8 München 34, Postfach 68, Bundesrepublik Deutschland;
- Earlscourt Publications Ltd., 130 Sheppard Bush Centre, London W 12, Great Britain;
- Licoso Commissionaria Sansoni, Via Lamarmora 45, 50 121 Firenze, Italy.

Indeks: 35568